

Vita p̄cellentissimi ecclie doctoris di-
ui Aurelij Augusti yponēsis antistiti edī-
ta a sacre theologie p̄fessore m̄gro Am-
brosio choziolano cuie romano ⁊ totius
sacri ordinis fratrum heremitaz eiusdē san-
cti generali. Et p̄fatio in cōmētarios su-
per regula ipsi⁹ ab eodē generali cōposi-
tos feliciter incipit. ⁊ p̄mo ponit exordiū
super vita.

Epe nu-
mero cū

in maiorib⁹ potā-
di generibus t̄ps
meuz haud inane

ducerē. De sūmi ac p̄cellentissimi doctoris
Aurelij Augusti laudib⁹ haud ignorare
me cōperio in cōspectu maioroz p̄tificū.
tū ⁊ indignissimo Cardineo cetū. tū De-
niq; in plurimarum p̄cellentū ciuita-
tū senatu habuisse orationē. ⁊ ex ei⁹ in ex-
plicandarū virtutū cumulo quoad potui
p̄conia recēsuisse. tū vite seriē explicasse
nūq; memini. Quod medi⁹ fidi⁹ in oim
cōmendatione sanctorum maximū p̄ci-
piūq; arbitroz excogitandū atq; referan-
dū merito fore. Nō enī miracula. nō scien-
tia. sed vite rectitudo. Testē ē idonee san-
ctitatis. Namq; multi vitā voluptuosam
adamarūt qui tū p̄claro ingenio excel-
lentiq; doctrine gloriosissime claruere.
Multi nequādisima labe polluti archa-
ni etiā summi dei vates extiterūt. Multi
cuiusq; optime vite exterminatores se ho-
minū cōspectui vel prestigijs vel etiā qui-
busdā miraculis mirificos reddiderūt. qd
nimirū videri debet. cū in recipientiū fi-
de crebro miracula fieri soleāt. Nōne etiā
iudeoz gētiliū. xp̄ianoz ⁊ cuiuscūq; se-
cte viros etiam graues signis ac p̄digijs
imāssima illa bestia anticristus subuert-
tet. Qui tū ad blasphemandū deū viuente
ad evertendū euacuandūq; omnē diuini
cultum. si fieri poterit subleuabit. Ob
eā rem sagax solers diligensq; ecclia non
tā miraculoz q̄ religiose vite in examinā-
dis scōrūq; cathalago in scribēdis hoī-
bus ē indagatrix. Quo circa vt Augusti
ni p̄fatiā. celsitudo sc̄itatzq; oibus elu-
cescat. in his cōmētarijs quos sup eius

excellentissimo canone edidim⁹ oēm vi-
te sue cursum paucis q̄ad fieri p̄t exordi-
endo describā. In q̄ quidē q̄ admirabi-
lis sit de⁹ in sc̄tis suis: q̄q; sublimis p̄e-
tatis oculo nos sua intueat maiestas lon-
ge. late. apteq; intelligere poterim⁹. q̄ ex
nihilō aliqd. ex malis bonos. exteris lu-
cidos aios creat. Vex cum nō nisi ex ve-
tustissimoz grauiūq; virorū auctoritate.
necnō ex ei⁹ egregio cōfessionū volumi-
ne alijsq; plerisq; libris hui⁹ phennis di-
ueq; memorie veritate hauserim. ac etiā
vt breuior siā. allegandi cōtestandiq; fre-
quentiā vt alijs meis in orationib⁹ face-
re cōsueui. hoc tempore emittā.

Incipit vita b̄ri Augusti doctor⁹ eximij.

Augustinus
itaq; vt dicere incipiā. ge-
nere quidē Afer. cuius La-
gastēsis. genitore Patri-
cio. m̄re Donica. nō tā sanguine q̄ mor-
ibus p̄clarissimis Amūdi creatiōe q̄nq;
milia. d. l. ab vrbe p̄dita iux̄ Eusebij sup-
putationē. D. c. iij. vt hō alijs placz. D.
c. lxxv. ab humana xp̄i natitate Anno. ccc
lxxvij. Imperij hō Constantij q̄ndā ma-
gni Constantini filij. anno vndeagesimo
Sirtij quidē romani p̄sulis pontificat⁹.
anno. xi. vel Liberij anno. v. vt libet alijs
idibus nouēbus nat⁹ ē mūdo. Nec in ba-
ptismo tū suscept⁹. vel adhuc gētili p̄e. vt
q̄busdam placet. renitēte. vel qz in ea pu-
meua ecclia si alijs assentire magis libet
p̄ sacrosancto suscipiēdo baptisate di-
seretiōis p̄stolabant anni. Vex cū filij
suih̄n ipsa ch̄stianissima salutē magno-
pere affectaret. sic bonis beatiscq; morib⁹
adhuc eū lactantem imbuebat. vt nūq; ei
vbera suggenda p̄beret. q̄n ⁊ inuictissime
crucis signaculi eū munimine roboret
saluberrimūq; nomen p̄ficeret redēpro-
ris. p̄inde tertio suarū p̄fessionū libro me-
morat. qz cū defuncto iā p̄e. anno etatis
sue vndeagesimo ei⁹ ad man⁹ Marci Lu-
lij. C. liber Ortēsi⁹ nō die ad philosophiā
cōtinens exhortationē deuenisset. ipsūq;
perlegeret. mens affectusq; su⁹ ad imcr-
talem p̄potentēq; deū imutare. lon-
ge vehementerq; in illius libri lectiōe in-

flāmari se fatebat. Solum tñ vt inq̄t. se in
ea fragrātia cōtorlit. quod nomē xpi iesu
mundi saluatoris nō erat ibi. **Q**d adhuc
lacte mris tenerū cor ei⁹ pie biberat alte⁹
q̄ tenebat. **E**t quicqd̄ illo sine p̄cellentissi
mo maximeq̄ efficiēte noie fuisset. q̄uis
vt eius verbis vtar. līrarum. expollitū. ve
ridicūq̄ esset. ipsum tñ totum minime ra
piebat. **E**a vō p̄ie infantie etate cōsum
pta līris primo ei⁹ in ciuitate. **S**ubinde
Adauris tradit̄ capessendis. **E**t q̄q̄
paretū impio grecas prosequeret. mul
to tñ ei erāt nr̄e gratiores. q̄s tāta didicit
celeritate vt pene adolefcētie p̄ios agens
annos in oī grāmatices celsitudine ma
ximus euaserit. **I**n hac itē etate sic di
cedi artem adeptus ē. vt ei⁹ eleganti accu
rataq̄ orōne. ⁊ incredibili q̄dam ac pene
diuino docēdi mō **C**arthaginenses. cum
duos de viginti nōdū ageret annos. ad
liberos edocēdos oratoriam artē magno
eum p̄mo condurere. vbi annis fere decē
ex oībus p̄ceptorib⁹ singularē fuit glo
riā consecut⁹. **I**n hac rursus ei⁹ adolefcē
tia tanto valuit ingenio. vt **A**ristotelis
Platonis **Z**enophōtis **P**ythagore **D**e
mosthenis. ceterozq̄ philosophoz sin
gulariū artium q̄s liberales vocāt. vt q̄r
to suarum cōfessionū libro ipse meminuit.
codices p̄ seipsum legit ⁊ intellexit q̄scū
q̄ legere potuit. **E**t qm̄ nō deo a quo oē
datum optimū ⁊ omne donū perfectū est
sed pp̄ue mentis tribuebat perspicacitati
Cū p̄uersus ⁊ iā prestantissim⁹ esset in fi
de. suā ambitionē eodē in libro agnouit.
cū diceret se tūc malarum cupiditatū ser
uum fuisse. **E**t rursus cum paulopost ait.
Quicquid de arte loquendi ⁊ differēdi
Quicquid de geometria. **Q**uicquid de figu
rarū dimensionib⁹ de lineis. de musicis.
de numeris. sine magna difficultate nul
lo hoīm tradente intellexi. ⁊ mox adiecit
Sed scis dñe deus me⁹. qz celeritas in
telligendi ⁊ disputādi acūmē donū tuuz
est. sed nō inde sacrificabā tibi. **E**t qm̄
nō ipsi oīm munerum datorū deo mentis
sue actiē dedicarat. inani tumens philoso
phia eo tpe quo p̄cellentissim⁹ carthagi
ne venerabat. in manicheoz lapsus ē er
rores. **V**eri ac summi dei vates ⁊ noue le
gis scribas p̄clarissimos irndens q̄ eius
sublimem infinitaq̄ maiestātē mortalem

hoīm carnē sumpsisse scriptitauerāt. **V**e
rebat enī ob nūmā humane carnis habem
ex ea vnione illi⁹ summā celsitudinē inq̄
nari. **P**erinde nō veram. sed fantastīcam
xpi carnē acerrima dialectica contēdebat
Et qm̄ ei⁹ errores tollere nemo poterat.
baptismi grām differebat. **E**as ob cau
sas pientissima genitrix dolore maxio di
stenta. cū multo ampl⁹ flebat. q̄ flere ma
tres corpora funera solcāt. **I**n deprecā
da exorādāq̄ dei maiestate. vt eū de tam
p̄funda eriperet caligine. diē noctēq̄ pe
ne ducebat in somnē. **F**undebat gemit⁹
mris deplorantis mortem filij vnigeniti.
Crebra mūera sacro offerebat altari. **I**n
ges. p̄ eo elemosinas dabat. **Q**uicqd̄ ei fa
cultatis erat. pauperib⁹ erogabat. vt filij
salutis cōpos efficere. **A**dibat viros q̄s
cūq̄ optimos. quosq̄ optima pollere fa
ma nouerat. vt p̄ eo humiles darēt altissi
mo p̄ces. **N**āq̄ tam iocundi tāq̄ grati fi
lij aie iminere mortē perspiciebat. **E**t ex
ingenti vehemētiq̄. quā in deo de deo
q̄ fide gerebat exaudivit eam altissim⁹.
Et mirū in modum defluētes lacrimas
q̄ sub oculis terrā in oī sue orationis lo
co irrigabant. imensam. eternāq̄ clemen
tiā despiciere nō decebat. **A**udivit ita
q̄ eā ⁊ multis. multiplicibusq̄ modis de
solito excelsoq̄ sue pietatis solio intuit⁹
⁊ solat⁹ fuit eam pientissimus de⁹. **I**mpri
mis quippe cū eam ob cām. vna ex innu
meris vicib⁹ esset merore p̄fecta rapit som
no. rapta lignea se quadā in regula stan
tē. ad seq̄ venientē iuuenē micantem splē
dore. angelū. s. dñi hilarem arridentēq̄ si
bi. **A**destitit lacrimarūq̄ suarum cām ex
poscentē aspexit. **E**tq̄ respondēt. filij sui
se perditionē deplorare angelum dixisse
Esto. viuitoq̄ securā. **U**bi enī tu. ibi ⁊ il
le. **E**t mox eadē in regula penes se stantē
itidē filium **A**ugustinū prospexit. **Q**uid
enī profecto s̄ ei visum indicauit. nisi qz
future cōuersionis illi⁹. p̄clarū esset vari
ciniū. **E**adēq̄ recta in regula. hoc ē vera
sincera. indubitataq̄ xpi fide. in q̄ ipsa si
ne macula ⁊ dubitatioē degebat. ille feli
cius victur⁹ esset. **R**ursus vt multa p̄
tereā expeditiozq̄ properē ad ea que me
magis vrgent dicēda. **P**ost die quendā
venerabilē antistitē in ecclesia religiosē mu
tritū. diuinisq̄ in līris diuinus exercitātū.

inexplicabilib⁹ precibus tota irrigata la-
 crimis exoravit. ut euz Augustino loq⁹ ei⁹
 qz errores refellere dignaret. q⁹ euz eu ad
 huc indocile ei⁹ erroris nouitate diceret.
 moneretqz p⁹ eo deu⁹ exoradū. tuncqz qz
 esset ille error. qntaqz ipsi⁹ esset impietas
 legēdo differēdoqz certior fieret. Cui⁹ re-
 sponsum cū haud ei⁹ desiderij merces suf-
 ficiēs videre⁹. p⁹ cabus. fletibusqz vberio-
 rib⁹ instisset. vt eum z videret z alloqrē⁹
 vber⁹. Ille v⁹o tedio cōstrat⁹. Fme inq⁹
 discede. Ita viuēs psuadeas tibi. fieri nō
 posse qz tantarū fili⁹ pereat lacrimaz. **Q**
 vbum tā gratum. tāqz tocūdissimū matri
 acceptum fuit. nō secus ac si e celo insonu-
 isset. **O**piā venerandāqz parentē. q⁹ tan-
 to studio gnati adamabat salutē. vt neqz
 vigilijs. neqz disciplinis. neqz lacrimis.
 neqz itinez discriminib⁹. neqz alijs qbus
 uis vnqz pceret laboub⁹. donec eum ad sa-
 lutis portū viderit puenisse. **P**erinde
 euz latēte dei nutu. relicta Carthagie Ro-
 mā proficisci. in eāqz rhetoricam docere
 p⁹ sūo aio sanciret. **E**i⁹ nō tā corporis qz
 spūs mater naufragiū timēs. qd inde ex
 hac pfectiōe de⁹ facturus esset nescia. eaz
 equo aio ferre neqbat. **E**a de re lectu me-
 stitiaqz pfecta eum ad maris vsqz littora
 ardēti desiderio fuit psecuta. vt vel eū ab
 excogitato reuocaret itinere. vel cū eo sal-
 tē in italiā cōmigraret. **B**lādis tū verbis
 Augustin⁹ astruebat se eā nolle deserere.
Et ille sub dolo. se abscondendo pamanis
 simā genitricē vafra sitatione sefellit. **F**ā
 cum in sacello qd Diui Cypriani memo-
 ria vocabat iux⁹ littus vberiori lacrima-
 rū fonte humilib⁹ p⁹ cibus ei⁹ itineris ipe
 dimēta parturiēs nocte p⁹ siteret pia mat-
 elā nauum Augustin⁹ ascēdit. z velis pspe-
 ro vōto impletis. mox a littois substract⁹
 aspectib⁹ italiā versus p⁹ tēdit. **P**ane autē
 illa vehentissimo soluebat dolore. **Q**ue-
 relisqz z gemitibus prepotētis dei aures
 talia p⁹ tēnētes implebat. **M**onica ad
 mirāde pietatis genitrix. solare. tuisqz la-
 crimis moderamen tribue. **E**t enī ex alto
 ei⁹ p⁹ sulto pficiscat. vt que iā petis de⁹ mi-
 nime tribuat. vt tui. s. desiderij cardinem
 maiori euz gratia curet z cōpleat. **D**ucat
 qz dilectissimū filium tuū ad eum locum
 vbi a dieb⁹ eternitatis ei⁹ celsitudo sapien-
 tie statuerat. vt quam tm̄ aues infallibilis

veritatis viā iueniat assequat⁹ z cōplectat⁹
Venit itaqz deo comite sospes ad urbem
 vbi illico magna scholasticorū pta frequē-
 tia in explicandis eloquētie pceptis sedu-
 lo erat itent⁹. **V**enerabatqz ab oibus tā
 qz specimē z exēplar qddā maximū litte-
 raz. **C**ūqz v⁹o ei⁹ floretet gymnasia **D**e
 diolanēses ad vrbis pfectum misere. qte-
 nus ei dicēdi arte perit⁹. euentiōe publi-
 ca ipartita. pceptor destiare⁹. **S**ymach⁹
 itaqz vrbis pfectus cū non mō in ea exer-
 citatione pbatissimū. sed oī scia. sapientia
 qz prestantē. Augustinū dignosceret. pro
 amplissimo qdā munere ipsum mediola-
 nensib⁹ destinauit. **Q**ui eū pfecto tāti fe-
 cere. qnti ei⁹ ingenij exposcebat celsitudo
Is qz imensus ei tribut⁹ est honos. quē
 ei⁹ peritia ingenijqz sublimitas merebat⁹
 sicqz oibus charus erat. **E**t tāqz raz pre-
 clarūqz mun⁹ habere⁹. **D**oraio perlu-
 strauit. q⁹ erāt ibi fieri prestātes igenio. ex
 quib⁹ Diuū antistitē Ambrosiū piuz dei
 cultorē. eiusqz arcanorū pieconez vigilan-
 tissimū aduūt. a q⁹ paterno fuit suscept⁹
 z cōplex⁹ affectu. quē Augustin⁹. qm̄ do-
 ctor erat veritatis. quē in dei ecclesia iue-
 nire prorsus desparat. maximo psequēba-
 tur amore. **P**ob eāqz rē disputantē. decla-
 mantēqz eū. qz nō ea qua decussit. mē-
 tis rectitudine. sed velut ei⁹ fame explo-
 rator p quā studiose audiebat. **N**ihilomi-
 nus eius mentem. scitissimi viri Ambrosij
 declamatiōes sic exuscitarūt. vt clare in-
 telligeret eū vix esse doctorem salutis. a
 q⁹ nimirū veteris ac noui testamenti locis
 illis mirimodū explicatis. in quib⁹ tam
 diu existiarat a nllō posse declarari. oēm
 desperationē abijciēs sese oburgari dete-
 stariqz cepit. **S**ed cū nōdū oēs ei⁹ ex aio
 ambiguitates excidissent. etiā vt tūc ado-
 lescenti ecclesie morē gereret. statuit. vt tā-
 diu cathecumin⁹ esset qz diu singulis fur-
 gatis errorib⁹ quā percuntabat vitas elu-
 ceret. **I**nterea ex Africa venit ei⁹ pstan-
 tissima genitrix terra mariqz ipsum scqns
 sic ve de dei pietate in oī periculo securā
 vt p marina discrimina cū salute puentio-
 nē ad portuz polliceret inexplicabile nau-
 tis solamen. q⁹ cum neqz iam Augustinū
 manicheū. neqz catholicū reperiret xpia-
 nū mira ineffabiliqz leticia exiliuit. qsi taz
 tuta de celeri veritatis amplexu. **H**inc di-

uina fiducia pectore pleno sic eum affat.
Credo fili mi in xpo. vt auct̄ e vita demigrē.
Le fidelē veracēq; sup xpianū vifura

m **D** inexplicāde pietatis matrē. vt fons clemētie z misericordiaz p̄ de⁹ q̄ pie ceperat grām pficeret. p̄firmaret augetetq; celer⁹. z vberiores z crebriores p̄ces. la crimalq; effūdere cepit. necnō frequent⁹ adire tēpla. z diui Ambrosij declamatio nib⁹ deuoti⁹ attenti⁹q; aures p̄stare. **V**enerabat n̄. q; illū tāq; summi dei angelū qm̄ ei⁹ doctrina non dubitaret gnātū ei⁹ Augustinū ad illā ancipitē fluctuationez fuisse deductū. p̄ quā e summa tenebray abyfso ad vez. indeficiētēq; lumis fonte illico trāsituz speraret. **R**ebus itaq; diui antistitis Ambrosij exhortatiōib⁹ cumulat⁹q; matris p̄cib⁹ inflectuāte illo eq̄re magis magisq; agitabat z ad inq̄rēdā veritatē p̄p̄siō. feruētiorq; fiebat. **V**alebat aut̄ tm̄ ea differēdi exercitatōe. vt mēte corporeq; lustraret q̄scūq; valuisse ingenio intellexerat. q̄s cū tā acerrime puiceret. suavit ac iussit vir sanct⁹ Ambrosi⁹ eū nō disputatiōib⁹. sed pijs ac sc̄tis p̄cibus ad eundū fuisse. **E**t ne p̄flectu fideles inuaderet in publicis q̄tidianisq; obsecrationib⁹ pie sc̄tēq; demādauit decātari. vt de⁹ ab Augustini logica eos tueret. **L**uc amicitia karissimi Alippi⁹ z Hebridi⁹. q̄ opib⁹. optimisq; paternis relictis larib⁹ Carthagine eū visendi grāa venerāt. nec nō vt i fragratissimo x̄itatu sapiētēq; studio cū eo degerēt. secum parit fluctuātes paritq; suspirātes. parit iudagabāt brām vitā. **E**rāt eni viri excellētes ingenio z difficillimay q̄onū scrutatores acerrimi. q̄s sepenūero q̄s dulciē alloq̄bat. **E**xperiebat eni cor ei⁹. z a q̄ nesciebat cōpūgi. **P**romebat q̄dem z crebro exclamabat. **D**eus mihi karissim⁹. **D**eus cordi meo dulcissim⁹. **R**elaxem⁹ a curis rez terrenarū aim **D**mittam⁹ vana. inania et noxia impedi mēta salutē. **R**elinq̄m⁹ caducū z lutulētū hūc mūdū. **L**ōferam⁹ nos z p̄perem⁹ ad optimā atq; ifallibilē x̄itātē. **V**ita eni hec misera ē. feda ē. caduca z fluribilis est z ois ei⁹ iactātia p̄fecto inanis. **D**ors incerta piēla vndiq; iminēt. **E**t nisi festinemus z inueniam⁹ q̄d q̄rēdū ē. miser erim⁹. absq; fine. **O** bōe iesu. o bōe z sup bone z sp̄ bōe de⁹. **E**raudiebas iā lacrimas pie

tissime mris **P**oīce. **E**raudiebas p̄ces p̄ssimi pijs Ambrosij. **N**ihil iaz illi dulce erat. nisi tua eēt dulcedine p̄ditū. **D**is mūdi dulcedo tātū ei⁹ erat odio. vt ois ei⁹ sapor eēt amaritudinē. **I**n non mō fractū z vulneratū. sed p̄tritū se cor h̄ie p̄sentiebat. p̄inde excogitabat oē salutē misterii in celūq; tollens lacrimis irrigatos oculos. cācellatisq; palmis genu cōplectens summi dei iplozabat maiestātē. vt suū referaret arehanū. viāq; acquirēde felicitatis patefaceret. **O**ptim⁹ aut̄ z clementissim⁹ de⁹. ei⁹ prosequēde veritatis affectū eēne pietatē ituitu aspiciēs q̄d rectum. q̄d verū. q̄d equū. q̄d q; oī mēte imitandū. p̄ferendūq; foret p̄dēs. intelligētē infirmitatē res̄berauit. irradiavitq; eum luce vehemētissima. q̄ quidē amore. timoreq; parit p̄tremuit. seq; adeo longe indissilitudinē regione distare. z ei⁹ b̄fici munerē exptē esse cōgnit. quib⁹ monit⁹. z ad seipm̄ rediēs. in intimaq; cordis intrans. in solitā. admirabilē. z dictu p̄sus ip̄ offibilē. excedētēq; oēs corporeis aspectib⁹ p̄spiciā. z sui magnitudine totū occupātē vnuerfū. lucē sue mentis oculo p̄berit. z tāq; e summo celo tonātē vocē. eāq; ip̄m alloquē tēb̄ pacto audiuit. **L**ib⁹ suz grandiu Augustine. **R**efce z māducab me. nec tu me mutab i te sicut cibū carnis tue. s; tu mutaber i me. q̄ cū p̄ciperet vehemētē cordis clamauit affectu. **O** lux inaccessibilis. **O** lux ineffabilis. **O** lux incōprehensibilis. q̄ oēm x̄itātē p̄adis. oēs mēte illuminas oēm eternitatē referas. oēs demū caritatē accēdis. **O** eēna veritas. **V**a caritas. cara eternitas. **T**u es de⁹ me⁹. ad te die noctuq; suspiro. **I**lluia me cupientē z anhelantē te. **E**t afflatu suo indicauit ei. vt ad **S**implicianū celica nitētē grāa pficisceret ei⁹ suos p̄ferret estus. **I**pse aut̄. q̄snā vī uēdi mod⁹ in dei via foret p̄stantior. per quā q̄dē incedere mltipbariā solēt. ostēderet. **A**d quē cū se p̄tulisset suoz explicauit circuit⁹ erroz. **E**t cū q̄sdā platonicoz libros mult⁹ misterijs ad xp̄i fidē spectantibus. z optimis p̄clarissimisq; documētis refertos. suas i man⁹ icidisse narraret. vebementer gratulatus ē ei. q̄ non in aliorum philosophorum codices fallaciaruz deceptionūq; plenos ruisset. **D**einde cū ad christi humilitatem sapientibus ab

fconditam. parvulisq; reuelatam eum ep/ hortaretur. magna rerum gestarum serie exposuit. quo pacto **Victorin** rāta oim optimaz artū peritia. tāto sapiētie mūere tāta deniq; oim Romanoz g̃tia valebat vt senat⁹ qd̃ eximū in vrbe cēlebat p̃ suaz virtutū phēni memoria statuā i romano foro erererat. oī tū ea gl̃ia p̃tēpta. idolorū sacrozq; sacrilegioz. quibus tūc fere tota romana nobilitas inflata spirabat. relicto cultu. mirāte roma. cūcti amict. ppin q̃s. notis. familiarib⁹ q̃z stupētib⁹. gaudēte eccl̃ia. sup̃bis irascentib⁹. ac tabescentibus z stridentib⁹ dentib⁹. me in q̃t testē aliorē tēplū locū p̃scendēs in oīs fidel⁹ cet⁹ p̃spectu. tonāti. aptoq; sermone catholiz cā orthodoxiq; fidē. p̃fessus xp̃m mundi saluatore inuocās de sacrosco baptismat⁹ fonte renat⁹. **Alia** q̃z innūera. saluberrimaz ei documēta p̃buit. q̃b⁹ multo vehementi⁹ in xp̃i incēderet amore. **In** terea ad eū vifenduz ab **Africa** inspirat⁹. ei⁹ amicissim⁹ **Pontian** venit. q̃ cū xp̃ia nissim⁹ eet. celibē vitā. p̃claraq; miracula diuī **Anthoni**. q̃ sub **Cōstātio** cesare nup̃ in egypto claruerat. recensuit. asstruxitq; multos. regias etiā edes illius cōcitatos miracul⁹ reliq̃sse. **Ex** tēplo ei⁹ in p̃scia exortis fluctib⁹ corde. mēte. vultuq; turbat⁹ **Alippium** inuasit. z exclamās inquit ei. **Quid** patimur. **Quid** ē h̃. **Quid** audisti. **Surgūt** indocti z rapiunt celū. z nos cū doctrinis nostris. sine corde. sine ment⁹ virote labimur in p̃fundū. **Ecce** vbi i carne z s̃guie volutamur. an qz p̃cesserūt nos. sequi pudet. **Et** tā ingēs ment⁹ est⁹ eū ab **Alippio** semouit. **Alippi**⁹ autē attonit⁹ in tuebat⁹ in eū. nō tam qz insolita diceret. **Sed** qm̃ p̃p̃aim. frons. gene. oculi. color mod⁹ qz voc⁹ z pulsaret z p̃aderēt qz p̃ba
Et mox in quēdā pp̃ij domicilij ortū **Alippio** pedetenti comite salubriē insaniens cucurrit. **Ibiq;** consedētes a p̃fundo cordis arcano excelsa arripuit meditatio **Dē**iq; ei⁹ miserā in cordis p̃spectu congesit. **Imper⁹** autē ille p̃cellaz tā ingentē lacrimaz ymbre detulit. vt totū illis locū madefaceret. **Et** cū tā cordis p̃cella. qz lacrimarū effusio augeret ne sibi esset **Alippi** onerosa p̃ntia. ab eo segregat⁹ remouit qd̃ā in loco sub qd̃az. s. fici arbore se p̃stravit. ibiq; lacrimis dimisit habenas.

z vt ipse in cōfessionib⁹ suis testis ē ocularū suoz flumina. acceptabile sacrificium deo pruperunt. **Et** de p̃fundis clamitās has dedit. nō tam miserabiles qz salutiferas voces. **Et** tu dñe. vsq; quo. **Usq;** quo dñe irasceris in sinē. ne memor fueris iniquitatum meaz antiquarū. **Quādiu.** qz diu. **Cras** z **cras.** **Quare** nō modo. quare non hac hora finis turpitudinis mee. **Deu** mihi qz excelsus es in excelsis. qz p̃fundus in p̃fundis. z nusq; recedis. **Ad** quē ego tam serus me cōuertī. **Age** dñe z fac. excita z reuoca me. **Accēde** z rape me fragra z dulcesse. **Sero** te amauī. **O** pulcritudo tā antiqua. z tam noua. **Sero** te amauī. **O** beatay mentū gloria. **Intus** eras z ego foris. z ibi te querebā. z in ista formosa q̃ fecisti deformis iruebā. **De** cū eras. sed ego tecū non eram. **Ea** mete nebāt longe a te. q̃ si in te nō essent. minime essent. **Vocasti.** clamasti. z rupisti surditatē meā. **Corruscasti.** splendisti. z fugasti cecitatē meā. fragrasti z eduxisti spiritū z anhelō tibi. **Te** gustauī. z exurio z sitio te. **Atigisti** me z erarsi. in pacē tuā. **Cū** ihesero tibi ex oī me. nusq; erit mihi dolor et labor. et viua erit vita mea. tota plena te. **Nūc** autē qm̃ quē tu imple. subleuas. qz diu te plen⁹ nō sum. oneri mihi sum. **Contendūt** leticie mee flende cū le tandis meroribus. z ex q̃ pte stet victoria mea nescio. **Deu** mihi dñe miserere mei. **Contendūt** merores mei mali cum! gaudijs bōis. z ex qua pte stet victoria de pugna mea igo. **Deu** mihi dñe miserere mei. **Deu** mihi. ecce vulnera mea non abscondo. **Medic⁹** es. eger suz. **Misericors** es. miser sum. **Tota** spes mea domine. tota spes mea iam in te positā est. **Non** nisi dñe in te. nō nisi in magna valde misericordia tua cor meum. animā meā. spiritū meū. z omne esse meum. imo tuū. qz illud tu mihi prestitisti. z ex nihilo illud deduxisti. humiliter pono z iacto. **Iube** igitur chris̃te vere fili dei. **Iube** quod vis. qd̃ pro salute mea facturū sum indica mihi fabricator celorum. **Iube** celi terreq; patratōz. quō ego plasma tuum tibi creatori. z redemptori. z glouficatori meo seruire debeam. **Cum** hec z his longe plura vehemētiōzaq; amarissimo cū luctu et contritiōe veracissima cordis depremeret

Vocē de vicina domo q̄si cōcīnētis pue
ri crebroq; repetentis audiuit. **C**olle le-
ge. **C**olle lege. **P**orq; mutato vultu q̄
accurate p̄sitare cepit. **E**t ne pueri. in
aliq̄ ludēdi genere tale quippiā cātare so-
lerēt. **N**eq; p̄sus venit in mentē. se vsp̄iā
tale q̄ddā auduisse. **O**b eā quidem cām
surgēs lecrimaz impetuz rep̄sūt. nil aliud
interp̄tans ei dīnit̄ iuberi. nisi vt q̄ apud
Alippiū erat. codicē aperiret aplicuz. et vt
eu lectio moneret oparef. **S**ic enim illi
magno **A**nthonio egyptio **P**aulo sup̄
noīato euenisse audierat. q̄ cū in euāgeli-
ca lectiōe legeret. **S**i vis p̄fect⁹ esse. va-
de et v̄de oīa q̄ habes et da paup̄ib⁹ et.
Sic accepit lectōis monumēta. vt hmo-
nē illū ad se dirigi q̄si celesti q̄ddā oraculo
mīme dubitauerit. ac p̄inde nō mō mona-
stice s; heremitice vite eo pacto se fecit ob-
noxii. vt tā sublimis tāq; excelsus in celi
gloria fieri b̄merit⁹ fuerit qualē natiōes
oēs ip̄m venerant et colūt. **H**ui⁹ itaq; rei
Augustin⁹ non imemor. festin⁹ eū locum
vbi sedentē **A**lippiū reliq̄rat adiuit. **D**i-
uiz **P**auli epl̄az volumē p̄tinuo ap̄iens
capl̄m. in q̄d̄ p̄mū cōiecti sunt oculi silēte
labio legit. **N**ō in cōmestationib⁹ et ebie-
tatibus. nō in cybilib⁹ et. **O** admiran-
dū lectiōis b̄ficiū. statī securitatis luce i-
fusa. oīm ambiguitatū tenebre diffuge-
runt. **E**t volumē illud claudēs. tranq̄llo
serenoq; vultu q̄ p̄tigerat **A**lippo indica-
uit. q̄ cum secū eā lectionem reputare ma-
lisset. q̄d̄ apl̄s adiecit. **I**nfirmit̄. scz in fi-
de suscipite. legit q̄d̄ ad se **A**lippi⁹ retulit
q̄ in fide firmior et certior fact⁹ est. **A**c p̄
inde leti. iocundiq; ad diuā **P**onica ce-
lerit̄ pariterq; meāt. cui q̄ gesta erant hy-
lares enarrant. at illa et gaudio et iubilo et
mentis inexplicabili affecta tripudio im-
mortalē ac p̄potentē deū laudare ac b̄n-
dicere sinebat nunq; cūctis ei⁹ affectibus
in laudes v̄sis creatoris. ore cordeq; di-
cebat. **T**ibi laus. **T**ibi gl̄ia. **T**ibi gratiaz
actio sūme clementie de⁹. qui filiū meuz
filium in quā ancille tue. filium et seruū et
plasma tuū. de p̄fundis tenebr̄az eripu-
isti. et ei⁹ illuminasti mentē. vt cognoscat
te lumē v̄ez. cognoscatq; q̄ iesus xp̄s sit
natura fili⁹ tuus. et verā mortalem. passiv-
bilēq; carnē. et nō vt ip̄ij manichei asserūt
fantasticā de maria v̄gine inclita hoīs dei

q; matre sumpserit. **C**ognoscat q̄ ipse sit
lux mundi. via. v̄itas. et vita. **C**or mecum.
lingua mea. oīa et singula mēbra mea ver-
senē in laudē maiestatis tue d̄ne de⁹ me⁹.
Magnificet te aīa mea. magnificet te sp̄i-
ritus me⁹. magnificet te oīs creatura. qm̄
nūq; relinqs diligentes te. **D**iligis timē-
tes. et exaudis inuocātes te in v̄itate. **E**t
multo vberit⁹ q̄ nos. vel petere. vel cogita-
re valeam⁹ cōcedis. **S**ubinde versa in
filiū dulcib⁹ eum strinxit amplexib⁹. oscu-
lis linxit amenis. tantē leticie. tantiq; mu-
neris gaudioz lacrimis. v̄triusq; faciez ir-
rigauit. **B**ndixit eū. **E**t lacrimas. luctus.
merores. vigiliās. ieiunia. itinēz discrimi-
na. et oēs q̄s pro eo p̄pessa fuerat labores
ei b̄ndixit. **L**ūc **A**ugustin⁹ ad eā sic ex-
clamauit. **O** mat̄ pietate fortis. **O** sc̄tā ve-
nerandaq; parēs. **O** dilectōis et feruoris
genitrix **P**onica. **S**olare nūc. gaude. io-
cū dare. et exulta maxime. **O** filia syon. q̄
rex tu⁹. rex in quā fabricator et portitor or-
bis. **R**ex regū et imp̄ator oīm me dilectis-
simū filium tuū. **D**e in quā **A**ugustinum
quē plus lacrimaz xp̄o. q̄ carnis mundo
semē genuisti. de babylonie seruitute in
suoꝝ munēz dispensatoꝝ. fidelissimūq;
cūcē celestis v̄dis hierl̄m. sua inexplican-
da pietate ac bonitate p̄uertit. **E**t vbi
matrē sic fere publice solat⁹ est. vt sibi di-
uinit⁹ data gratia p̄firmaref. gentiū di-
missa caūa. cū cathecumino **A**lippo. et
m̄re **P**onica muliebr̄ habitu. virili fide
anili securitate. m̄na caritate. xp̄iana pie-
tate eis adherēte. **R**us petijt satis solita-
riū. vbi voces i psalmis et hymnis dabat.
q̄ntūq; illos decantādo inflāmaref expli-
care posset n̄o. **C**ū aut̄ ad q̄rtū psal. cui⁹
exordii ē. **C**ū inuocaref exaudisti me de⁹
deueniret. ad tantū rapt⁹ ardore. vt pre-
dulcedine tot⁹ liq̄ fieri videret. **E**t cū pe-
nultimū carnem alto clamore cordis sui
clamaret. **I**n pace. s. in idip̄m. dormiaz et
requiescā. dixit. **O** in pace. **O** in idip̄m
O q̄ dixit. obdormiā et req̄escas. in q̄ quie-
tē inueniā nisi in te. q̄ oīno nō mutans. s;
vite requies vera. es oīm obliuiscēs et ex-
p̄s laborz. et ita de melle celi mellitas. et
de luē sūmi dei lumiofas. ardētēq; me-
ditationes habebat. quaz dulcedine ne
extolleretur. subito tam vehementem
dentium dolorem in eum inmisit deus.

vt loquelā ipsam p̄orsus amitteret. q̄ in
 cereis tabellis scriberet. op̄ fuit vt p̄ atte
 nuando saltem dolore. qui secū aderant
 deū exorarent. cuius desiderio cognito.
 mor genua supplici fixerunt affectu. z in
 ipso deprecationis exordio protin̄ dolor
 ille fugit. q̄ talis ac tant̄ fuerat. tanq̄ ex
 tēplo sedatus. vt de eius intētiōe ac re
 p̄tino recessu magnop̄e paueret. diceret
 q̄ nil esse mirū si aliq̄ in eam incidissent
 op̄inionez. vt summū locauerint bonū in
 sanitate assererat q̄z ab̄ ineunte sua etate
 penā talem expertū fuisse nunq̄. quam q̄
 dem ob rē insinuatū sunt ei in p̄fundo nu
 tus dei in cuius iā fide. q̄z n̄ nondum ba
 ptisma suscepisset. sic let̄. alacer vivebat.
 vt die noctuq̄ laudare. b̄ndicere. glori
 careq̄ eius maiestātē z celsitudinem sine
 bat minime. **A** Et vt in ei⁹ amore magis
 magisq̄ succenderet̄ Diuo antistiti Am
 brosius pristinos errores suos. p̄sensq̄ tūc
 votū litteris insinuās edoceri ab eo petijt
 qd̄ de libris sacris ei legēdū esset. quo di
 uine p̄cipiēde gratie aptior fieret. atq̄ pa
 rator. Ille autē Esaiā perlegi iussit. qm̄
 tū xp̄i mysterioz. tum gentiū vocationis
 lucidissim⁹ testator. enunciator clar⁹. vali
 dissim⁹q̄ p̄reco fuisse. Quippe saluato
 ris mysteria sic describit apte. vt euange
 liste poti⁹q̄ prophete stilū sapiat. Verū
 cū p̄ime lectiōis mentē non hauriret. to
 tūq̄ volumē tale arbitras repetendū ad
 illud vsq̄ tps̄ distulit. q̄ in diuinis elo
 quijs z s̄monib⁹ eet̄ exercitatio. **A** P̄
 sit autem in abditijs his locis a tertio no
 uas maias: qm̄ sub ficu eū xp̄i caritas vul
 neravit ad pudic vsq̄ idus septēbus. qm̄
 vindemiāz edictis ferijs scholasticis su
 is aliū verborū venditorē prouidendum
 mediolanensib⁹ insinuauit. **E**o tpe me
 ditationū. soliloq̄oz z alios libros mul
 tos maxime p̄tēplatiōis scripsit. **U**bi autē
 temp⁹ aduenit. q̄ sicut tunc mos vigeat
 in ecclia. de his qui cathecumini erāt. da
 re eū nomē oportuit. relicto rure **P**edio
 lanū remeavit. **A** Sancte x̄o resurrectio
 nis pascha aduenite. duz triginta ageret
 annos Archadij. Honorijq̄ tēp̄oz ab
 integerrimo a p̄sule Ambrosio vnaq̄z
 Alippio z gnato suo Deodato in fontib⁹
 bus q̄ Diuo inscribunt̄ Johi. cunctis ad
 mirantib⁹. ac deū laudantib⁹ ineffabilis

indiuidue. ac sanctissime trinitatis p̄is.
 scz filij z sp̄s sancti noie publice baptiza
 tus ē. **E**t vt de ei⁹ p̄uersione idē Ambro
 sius Dan⁹ q̄ recessit. Ambrosio **E**t deū
 laudam⁹ exordiente. Augustino **E**t d̄m
 p̄fitemur respōdente. put sp̄s sanctus elo
 qui illis dabat. tā p̄cellētē. alti⁹q̄ tonā
 tē hymnū alternatim decantantes cūctis
 stupentib⁹. cordeq̄ orantib⁹ posteris edi
 derunt. quē maxima cū veneratione eccle
 sia recipiēs post nocturnos z añ laudes
 religiose canendū iussit. qui sic collectātes
 p̄gaudētes s̄sq̄ iubilantes. z psallentes
 q̄i multis diuitijs. inestimabilibusq̄ mar
 gantis ditati cū gratiarum actiōe celeste
 sumētes pabulum in p̄benni dei seruitio
 p̄firmati z p̄fortati fuere. **A**t qui tanta
 i baptismate replet⁹ fuit gratia. vt nō mo
 do e mente oīs radix euulsa fuert̄ erroz.
Seruetiā mundane vite preterite ab eo
 sollicitudo fugiēs. oīs humane ac diuine
 sapiētie fons ad xp̄i fidē defendendā. pro
 tegendā. irrigandāq̄ ei⁹ in aīo scaturiuit
Ob eā rē. neq̄ illis diebus. vt ip̄e in egre
 gio suaz p̄fessionū volumine testis ē. sa
 tiabat̄ dulcedie mirabili cōsiderare altitu
 dinē p̄silij diuini sup̄ salutem generis hu
 mani. q̄tū in hymnis z canticis suauē so
 nantis ecclie vocibus acrit̄ corpore men
 teq̄ prostrat⁹ fleuerit. difficile esset dictu.
Voces q̄z ille ei⁹ auribus in fluebāt. dei
 q̄z veritas in cor suū eliquebat̄. p̄inde pie
 tatis eluabat affect⁹. fluebat currebatq̄
 eius ex oculis tāq̄ duobus ex fontib⁹ in
 deficiēs irrigatio lacrimarū eū. quippe q̄
 bus tā b̄n erat ei. vt diuine celestisq̄ dul
 cedinis cōpos videret. cui⁹ muneris am
 plissimi postmodū haud imemor vt lau
 des gratiasq̄ suo redderet creatori dice
 re p̄suevit. **S**agittaueras tu cor meū carit
 tate tua d̄ne. z meis in viscerib⁹ transfixa
 p̄ba tua gesta bam. tuoz q̄z seruozum. q̄s
 de nigris lucidos. de mortuis viuos fe
 ceras in cogitatiōis mee sinū cōgesta me
 exempla vrebāt. **S**raueq̄ torporem assu
 mebā. z a ploratiōis valle ascēdēti. z can
 tāti canticū gradū dederas sagittas acu
 tas tāq̄ carbones vastatoris. **E**t vt lō
 ge seruēt⁹ dei vacaret obsequijs. sicut ip̄e
 in sermone de filio p̄digo memorat idēz
 sanct⁹ Ambrosius eū Diui Pauli primi
 beremite habitū. cucullā. s. nigrā ad mun

di contemptū significandum induit. 307
nam pelliceā ad lumboꝝ refrenationē in-
dicandā cinxit. coronam etiā in capite fe-
cit. vt p̄ capillos de p̄tice rasos terrestres
cogitationes. criminūq; superfluitates de
mēte iugit̄ repellendas dignosceret. **Ba-**
ptismate igitur ⁊ habitu eo mō suscepto.
oimq; terrenarū rerum p̄sus cura contē-
pta **Diui Ambrosij** suasu susceptoq; ab
eo b̄ndictionis munere ad eum quē supe-
rius nominauim⁹ **Simplicianū** eiusdem
Pauli discipulū heremi cultorē optimū
grauitate moꝝq; honestate ac mira san-
citate fulgentē se p̄tulit q̄ cū heremi cul-
tor esset in humilitatis obedientie. pang-
tatis ieiunioꝝ disciplinarū orationū. de-
niq; ois sc̄imonie ⁊ pie p̄uersationis fer-
uore ei non mō q̄lis sed maior esse stude-
bat. ⁊ adeo quidē diuino aspirante affla-
tu p̄fecit. vt sepe rap̄ alter videret **Ely-**
as. ⁊ cum q̄dā sic deuote ac beate in ne-
motib⁹ degisset a pia rogat̄ parente. secū
vt in **Affricā** redire vellet. q̄ recte tāte ma-
tris mūera noscēs. ac dei mādati memor.
q̄ parētis iubet a filijs honorari. ei morē
gerere decreuit. **Ob** idq; a sc̄to **Simpli-**
ciano Iniam petēs. obnixe ei supplicauit.
vt aliq̄t suis ex fratrib⁹ de quibus in af-
fricanis oris religionē plantaret largiret̄.
Cui⁹ pius p̄ precibus annuens **Anasta-**
siiū Fabianū Severū Nicholaū Cirillū
Stephanū Derotheū Isaac Nichostrā-
tū Paulinū Jacobū Vitalēq; viros p̄-
fecto in heremitica vita p̄batissimos do-
nauit. amic⁹q; suis karissimos **Alippo** **He-**
bridio Enodio Pontiano. ⁊ filio suo in-
geniosissimo. a **Deodato** diuaq; m̄re sua
adiūctis **Affricā** petēs iter arripuit. de q̄-
bus oibus velut humilitatis magistra et
ois honestatis exēplar **Ponica** ita curaz
gessit q̄si oēs genuisset. ita eis seruiuit q̄-
si ab oibus genita fuisset. **Cum** hō p̄
tuschos trāsiret colles. optimos q̄scunq;
reperisset heremi cultotes. p̄sertim q̄ pi-
sanos incolebāt montes. quib⁹ primo cō-
didit regulā visibat. solabat cōfortabat ⁊
delicioso ei⁹ sapientie pabulo in dño re-
creabat. **Romā** aut̄ cum ex ostijs tybe-
rinis applicuit. **Christiani** cult⁹ imanis-
simos corruptores **Manicheos** inuasit.
expugnauitq;. q̄s aduersus duo ibidem
habuit volumina. alterū de catholice ec-

clesie. alterū de manicheoꝝ morib⁹ inscri-
ptum. **Tūc** insup̄ de aie q̄ntitate. ac de li-
bero arbitrio q̄rente filio. ipso autē respō-
dēte ⁊ eisdē libros magna p̄funditate cō-
scriptos edidit. vbi etiā cesaris cadauer a
vermib⁹ comestū. a buffonib⁹ deuoratū. a
serpentib⁹ circumdatū. scorpionib⁹ oiq; ge-
nere putredinis. ac fetoris repletū intus
ens in matrē oculos conijciens puellarū
choros. diuitiarū copiā. principum mul-
titudine. baronū cateruā. militum legio-
nes. acies castroꝝ. eqs ad arma feroces ⁊
canes auēsq; ad venandū. aucupandūq;
rapaces. tubarū clangorē. tympanistrariū
tumultuātū sonitū. cātoꝝ ⁊ cantatriciū.
organoz. oimq; alioꝝ musicoꝝ melodias
verilloꝝ papillionū vestimētoꝝ tapetoꝝ.
cubiliū auro siricoq; p̄testoꝝ apparat⁹ et
ornamēta. **Dem** item ei⁹ pompā. oēfasti-
giū. oēm potentatū. oēm deniq; gloriā ⁊
celsitudinē cōmemorās. vbinā hec oia eē
exclamauit. **Cui** pia m̄r ei⁹ r̄ndit. **Fili** mi
ei oia pariter defecerūt. cū eius sp̄s de-
fecit. reliq̄runtq; eū captiuū in trium bra-
chioꝝ sepulchro putredine ac fetore ple-
nū. **Ex** vrbe autē tranq̄llo iam mari fa-
cto. rursus ad tyberinā ostiam cōtendūt.
vbi m̄r ⁊ ip̄e sup̄ quandā incubentēs fene-
strā suppositum inspiciētēs pomeriū soli
valde dulciter de brōꝝ gloria loquebant̄
cordisq; ore i sup̄na fluētā fontis vite pa-
riter inhiātes intantā archanoꝝ dei. con-
tēplationē eleuati sunt. vt p̄sus mundus
iste cū oibus suis oblectamētis in eoz ser-
mone vilesceret. **Tūc** illa inq̄t. **Fili** q̄ ad
me spectat. nulla re iā in hac vita delector.
Quid itaq; h̄ faciam. **Qua** mob̄rē ā modo
viuā p̄fecto nescio. **Qui** nāq; seculi spes
ois mihi cōsummata ē. **Hēpe** vnū solum
erat q̄ nimirū hac in vita parūper imora-
ri cupiebā. vt te videlz catholicū xp̄ianū
anōz ex ipsa discederē hisce oculis intue-
rer qd̄ tñ mihi de⁹ me⁹ multo prestitit cu-
mulat⁹. vt terrena felicitate contēpta te
fidum ei⁹ videam seruitorē. **Quid** igit̄ h̄
me ampl⁹ caduca mortalis fluctabilisq; vi-
ta tenet. **Quinta** subinde viē subrexit
dies. vt febrū cepit agitari. in quib⁹ so-
lita bonitate. stantiaq; freta eterne vite
documēta dabat. **Nihil** p̄fecto de patria.
nihil de cognatis. nihil demū de proprio
curabat corpore. **Illud** etiā qd̄ multoꝝ

g

b

afficere mentem solet. extra scz lares pro-
 prios obire ipsa incredibili animi virtu-
 te aspernabatur. eam quidem ob causas
 illa in egritudine poscentibus. an ab ei-
 civitate corpus tam distanter tumulari
 formidaret. responsum prebuit. nil lon-
 ge esse adeo. nilqz timendū. vt in seculi cō-
 sumatione nō agnoscat. vñ me resuscitet.
 p inde alteri nato. Augustini. s. germano
 eā non peregre sz tanqz felicius in patria
 defungi cupiētī vultu anxio. reflexo aspe-
 ctu. pstanti fide eius smone exprobrans
 qd hic inqt ad Augustinū ait. z illico nul-
 lo expectato mō vobz ambobz adiecit.
Hoc vbiqz ponite corp⁹. nihil vos ei⁹
 cura turbet. **I**llud dūtatat rogo. vt in-
 diuine celsitudis ara mei vbiqz fuerit
 memores sitis. **O**pelay vobz. z sapiente
 boie dignū. **M**is alijsqz multz memoria-
 tu dignis explicat. ingrauescente morbo
 die egritudis sue nono q̄to nonas ma-
 ias. etatis vō eiusdē anno sexto z quin-
 gesimo. Augustini aut ceu ipē in p̄fessio-
 nū libro memorat tertio z trigesimo. pia
 sanctaqz illa aia corpe soluta ē. Augusti-
 nus vō tā felicē obitū monumentū opti-
 mis altruēs mīme deplorandū. exteriorēz
 fletū mitigabat. rep̄mebatqz. z sui affect⁹
 increpabat mollitiē. q̄qz interiori mace-
 raret dolore atqz plāctu. q̄ tāta essz orba-
 tus parēte. q̄ta post xp̄i m̄rez alia nō fue-
 rat in orbe inuēta. **C**ui⁹ b̄m corp⁹. cum
 suor frat̄z. aliorūqz ei coherentū. ac inu-
 mere multitudis d̄stieū. ecclie obsecratō-
 nibz. cū ea q̄ decuit veneratiōe sepulture
 cōmisit. **S**ol⁹ meissqz deinde Augu-
 stin⁹ abditū locū adiuit. **U**bi cū tā mou-
 gera. tam pia. tāqz sancta m̄re se orbatum
 pensitaret. **C**ū ei⁹ imentē illi⁹ itinerē di-
 scrimia. labores inexplicabiles. lacrima-
 rū gurgites. ceteraqz imense pietatis ve-
 niret officia. libuit ei q̄dez in dei p̄spectu
 flere. z q̄s p̄tinuerat lacrimas. vt p̄ arbi-
 tratu fluerēt. dimisit. **E**t in eo fletu ex in-
 timis cordis p̄ces ad deū p̄ ea fundebat
 gr̄asqz illi optimo reddebat opifici. q̄ eaz
 tot tantisqz meritis insignierat. vt gl̄e sue
 digna inueniret munera. **D**efuncta
 vō m̄re. nec vt q̄daz licēter aut in Aphu-
 cā remeauit. sed ad centū cellas q̄drigesī-
 mū fere lapidem ab vrbe se p̄tulit vbi sub
 sancte trinitatis vocabulo mōasteriuz qd

adhuc extat extruxit. qd optimis fratri-
 bus primi heremite Pauli vitā ducentis
 bus referit eosqz aplicū viuendi modum
 quē heremitis de mōte p̄sano dederat p̄-
 docuit. **I**bi vt pleriqz aut sublime de tri-
 nitate volumen qd postea sento confect⁹
 expleuit exorsus fuit. **P**ostmodū vt p̄-
 mi voti cōpos efficeret in Aphricam suis
 cū comitibz reuersus ē. **C**arthaginēqz ve-
 niens a q̄dā viro deuotissimo Innocen-
 tio noie hospitio suscipit. q̄ cū tanta p̄me-
 ref inualitudine. vt quedā ei mēbra absci-
 di oporteret. Augustin⁹ pietate mot⁹ pro
 eo orauit p̄festum gratia descēdente dīna
 sanitate fuit adeptus. **A**d p̄prios deinde
 agros cū sua p̄fect⁹ cohorte. p̄monioqz
 vendito. locū idoneū vbi cuz suis fratribz
 oīno abdicato mūdo in ieiunijs. orōnibz
 sanctaqz scripturarū lectōibz familiare
 altissimo p̄cūtabat. **C**ui⁹ vehementissī-
 mū desiderū **V**alen⁹ Iponēsis antistes
 cognoscēs. ei locū in heremo ab hoim se-
 motū frequentia sc̄to suo p̄posito aptissī-
 mū donauit. multaqz p̄ monasterij stru-
 ctura de episcopat⁹ bonis largit⁹ est. **U**bi
 p̄tē eos q̄s d̄ italia secū duxerat ex opti-
 me fame odore. copiosum ibi n̄m fratrū
 lucratus ē. quibz optimā viuendi formā a
 sc̄tis aplis seruata. maxime vt eoz nemo
 p̄p̄riū haberet aliqd. in oī obedientia. pu-
 dicitia. vera sinceraqz caritate degeret de-
 dit. **I**n q̄ quidē viuēdi ritu q̄dā compen-
 diosa p̄cepta q̄ in italia p̄ dederat que
 sc̄dam dicūt regulā. cōplex⁹ est. **E**x quibz
 z alijs nōnullis p̄clarissimis documentis
 q̄s paradisi appellāt margaritas. **P**ost-
 modū fact⁹ antistes regulas quā ipse vi-
 te salutaris speculū voluit noiari cōfecit.
Expta igit ei⁹ celica vita. experta do-
 ctrine p̄funditate. expta efflagitantis ec-
 clesie necessitate. **S**anct⁹ p̄sul **V**alerius
 eū ad se accersiri fecit. z q̄qz inuituz sacer-
 dotij dignitate eū p̄munuit. **S**acerdotij
 quidē dignitate suscepta. beate vite au-
 ct⁹ est feruor. **P**roinde suū repetens mo-
 nasterium magis ac magis pauper cum
 pauperibz deo seruire decreuit tanto q̄p-
 pe diuine sapientie munere valebat. vt
 quicquid vel ipse optaret. vel pro augen-
 dā seruandaqz fide opus esset. q̄mira-
 bili celeritate conscriberet. **C**ū autē a bea-
 to **V**alerio quiete solitudis adeo mir-

fic^o videre amato. Illi^o q^o salubri doctri-
na min^o comode popul^o reficeret. vt vtri-
q^o daret t^o pamentu^o pe puli. s. necessitudini
et Augustini satisfaceret. pposito. hortulu^o
ciuitatis menub^o p^o tiguu^o vbi alteru^o erige-
ret monasteriu^o p^o donauit. q^o cu^o illi^o etiā
ope p^ostruxisset. de prioris monasterij fra-
trib^o. et alijs mult^o q^o effusa iā fama accur-
rebāt. cu^o eiusdē vite obseruatiā oportunu^o
sufficientēq^o numez intromisit. cu^o quib^o
vt p^odicatiōi. disputatiōi. ac publice lectōi
comodi^o vacaret comorabat. Et q^o vita
p^ouersatiōq^o et sanctior. et redolentior con-
tinuo habebat. Et enī s^o frim suoz nume-
rus mirū crescebat i modū. In quoz mē-
tes tant^o vite et doctrine fruct^o et Augu-
stini eminentissimo redūdabat fore. vt Va-
lerij pontificis iussib^o. eoz pleriq^o oēs dei-
verbum publice saluberrimeq^o docerent.
Quibus enī de reb^o vehemēti gaudio. in-
explicabilēq^o leticia. Idē Valeri^o afficie-
bat. Et q^o talē tūq^o virū donasset ei de^o.
cui^o sana. saluberrimaq^o doctrina stabili-
ri. firmari. ab oīq^o hereticoz p^ofidia defen-
sari ac p^otegi sua sancta posset ecclia. Ju-
ges quas poterat eius maiestati grās ha-
bebat. Et q^o dē tpe dira. seu aq^o fortūati
manicheoz p^obi plurimos inuaserat pe-
stis. quē diu^o Augustin^o in publicū fecit
certamē p^oueniri. et die. loco. oīm q^o famo-
sissimoz viroz conuētū edictis. notarijs
et tabellionib^o rogatis ad vtriusq^o argu-
menta. respōsaq^o suscipiēda patefactis ta-
bellis. die p^oma. q^o que de mali erat origi-
ne. p^oscripta et adnotata est. Perendie autē
disputatiōne fuere p^ogressi. In q^o tā valide
tā potēte. tā acriter. tāq^o apte illū expugna-
uit. ac ei^o cōfutauit errorem. vt non mō. pu-
dori. p^ofusiōi. ludibrioq^o oīb^o faet^o abierit
vezetiā de p^ontiū. absentiu^oq^o mēte. ad q^o
qures tāti certamīs deuenit victoria. pe-
stifer^o ille morib^o vltro et citro sublat^o exti-
tit. tūc veritas. religio. fides augmēto ro-
bori firmitati. nitoreq^o inerplicabili oīm
fuit mētib^o. in quē. et in alios innūeros er-
rores. q^o morbidā fluctuātēq^o Petri red-
debāt nauiculā pluria egregia edidit vo-
luntia. Cū autē hūchoiem. e celo missum
ad p^otegendā defendēdāq^o fidē xp̄i. San-
ctus senex Valerius minime dubitaret
fuisse destinatum. formidare cepit. ne ipm
in ep̄m alia postularet ecclia **P**etro po-
litano suo. Carthaginēsi videlicet archi-

piculi clā obnireq^o supplicauit. quaten^o
ipō cedente **P**ponēse ep̄m Augustinum
ordinaret. cui^o hūilib^o annuēs p^o cib^o. con-
uocata synodo. eo cedente. Augustinum
Pponēsis ecclie p^ofulēz creauit. ad quam
certe dignitatē assumpt^o. nō vt q^obusdam
placet ante. clericoz regulariū. q^o voca-
bulo greco canonicos appellam^o mona-
steriū instituit. et duos p^oores viuēdi mo-
dos. q^o suis dederat fratrib^o in vnā rede-
git regulā. quā et fratrib^o et canonicis ius-
sit esse cōez. **H**ec nempe tertia est. q^o a ma-
ximis pontificib^o inē canonicos recepta est
et approbata. **H**ec ob p^ofulat^o dignitatez
frēs eiecit. q^o animo secum iugit plurimos
iusserit comorari. vt cū eis. sicut in s^o mōe
ad p^obyteros **P**ponenses inq^o. aim men-
temq^o ad deuotionē excitaret. et p^ona sol-
taue p^ofidētia dulcia cū eis haberet col-
loq^o. In ep̄ali celsitudine latiore vitam
nō duxit. sed vt ipē posteris tradidit i ea
sede paup^o tate magnope fugabat **O**lera et
legumina absq^o oleo. absq^o butiro. absq^o
oīm alio cōdimento. vt antea in solitudine
cōis ei^o vict^o erāt. infirmoz tū hospitūq^o
grā nonnūq^o carnes hēbat. **C**ino semp^o
q^o sobrie vtebat. **Q**uipe sibi paup^o et par-
cus. alijs autē diues. et larg^o erat: sibi ieiū-
nia. vigiliā. et acerrimas quascūq^o vite
asperitates. alijs epulas. et optima q^ocuq^o
q^o absq^o pctō poterat oblectamenta cura-
bat. Et^o hostiū viatorib^o patebat. **P**ēsa
frugal^o erat hospitib^o. in q^o nullā p^ofabula-
tionē fieri sinebat. s^o vel d^o isputationē. v^o
lectionē. aut saltē summū instituerat sua
ri silentiū. retractores iū mēsa tanq^o pesti-
feros. morbidosq^o pellebat. **I**dcirco in ta-
bella mensali fecit in eos scribi versuculos
Quisq^o amat dicit^o absentū rodere vitāz
Hāc mēsam indignā nouerit eē sibi. **V**a-
sa ei^o lignea erāt. v^o terrea. nō qm argen-
tea d^ocessent ei. cū auro argento. diuitijsq^o
multis abūdaret. s^o qm ea frāgi et cōflari
et captiuoz redēptioni paup^o et quozū
cūq^o indigentū subuentioni ea distribu-
iusserat. **C**ū autē p^otinus. diffusaq^o erga e-
genos. et paupes largitate ecclie pecunia
defuisset. fideli denūciabat pplo. se nō ha-
bere. q^o indigentibus erogaret. **I**dēq^o pa-
lam predicabat. **E**t vt in paupertate eos
solidaret. fratribus **P**ponensibus sepe et
numero dicebat. **H**ecq^o temporalium bo-
noum possessores. sed erogatores sūm^o.

Neq; ego qui episcopus sum habere quipiam debeo. nisi tñ ad dispensandum. q; bona eccliaz inrimoniũ sunt pauperum

P De p̄siquis ei cura n̄ erat. nisi q̄s pl̄ eguisse dignosceret. Etenim alieni pauperes q̄ p̄p̄in qui diuites sibi erāt cariores. In vestimētis itē z calciamentis tantā seruabat mediocritatē. vt se de p̄ciola veste erubescere fateret. iuberetq; habituz n̄m notabile nō esse. nec affectare vestib; placere sed mouib;. Ob eā rem cū ei p̄ciosum dare indumentū illud p̄ pauperū subuentione v̄debat. vt euz illud cōe esse nō posset. pecunia inde suscepta cōis esset cōmodiq; egenis largiret. Pius erat miserorum solator. Libēs p̄dicator. dulcis doctor tonans arcanorū dei p̄co. nefandorū vitiorū acerrim⁹ reprehensor. timidus amens. temerarijs seuerus. cūctis tñ erat affabilis. Viduas. orphanos. pupillos. miserosq; p̄tegebat. subleuabat oppressos. defensabat iniuste dānatos. rect⁹ iudex omnium erat. p̄inde filios vel sibi caros p̄pter ecclēsiā exheredādos petenti dicere solitus erat. Alterū p̄sultorem quereret. q̄ Augustinū. Quid plura. Virtū habebat cū iusticia miram clementiā. Monasteria. ecclēsiās. hospitalia. z cetera piā loca erigebat. sustentabat. z manutenebat. Fr̄es q̄s in xp̄o genuerat sepe visitabat. tñ vt eorū p̄uersatiōe eius augeret feruor. tñ vt eos exhortaret. doceret. ac in sc̄to p̄fortaret p̄posito. Eorū q̄tū op⁹ erat indigentie subponebat. Cū cū eorū numer⁹ auct⁹ fuisset. cētū z q̄draginta vestimenta. totidēq; calciamentorū paria. quaten⁹ seduliores frequentioresq; in orōnib; z alijs diuinis obseq̄is eēt. largit⁹ ē. Feiaz intro domū suā adire passus ē nullā. neq; germanā sororē. neq; fratris filias. que deo pariter seruebāt. neq; ceu Possidoni⁹ memorat cū muliere solus loq̄ volebat vnq; etiā si qd̄ tractandū fuisset arcanū. si qua h̄o interdū tanto ei⁹ indigniss; affatu. vt se ei negare nequisset nō nisi fratrib; aut clericis p̄spicientib; ei prestabat auditū.

q Eā hospitib; caritatem obseruabat. vt q̄t poterat in p̄quo suscipet domicilio. et itaq; xp̄i p̄sonā coleret z veneraret sp̄ memor saluatoris dicētis. Qd̄ vni ex minimis meis feceritis mihi feceritis. Ob eaz cām nō inmerito ceu diu⁹ Prosper rececit

fuit. Cū et multa pauperū frequentia vice quadā cuiusdā lauisset. z oscularet pedes ab eo audire meruit. Gaude Augustine. q; hodie xp̄m dei filiū videre i carne. tangere. lauare. z osculari ei⁹ pedes. atq; euz eo loq̄ meruisti. Tūc⁹ expletis ei⁹ euanuit ab oculis sumā inexplicabilēq; relinquens leticiā. Sic legendō p̄dicando scribēdo. disputādōq; valent inuadebat. z p̄fundebat hereticos. vt palā asserent nul peccati p̄petraturū. Qui Augustinuz necaret. imo eū tāq; lupū rapacē. leonēq; rugientē z inuasorē acerrimū occidendū pdendūq; esse p̄dicabāt. astruētēs pditorib; eius cuncta ab imortali de relaxāda fuisse facinora. P̄nc ei⁹ de interceptiōne p̄silium sepissime inuēntes. sil in nefandissima eorū p̄spiratione. defecare illū de creuerunt q̄ Augustinū quauis morte de media sustulisset. eā obrē sepe ipsuz inuasere. sepenuero nūc veneno. nūc armis nūc alijs modis plurimis eū extinguere conati fuerūt. sepenueroq; docēdas monēdasq; plebes adiret. armati in eum irruerūt. P̄potēs autē de⁹ semper suū athletā seruauit illesum. vt mundā illesūq; si dē ei⁹ iugiter custodiret. die noctūq; pensitabat. quo pacto sue aliorūq; potuisset p̄desse saluti. perinde nō tam sup ecclēsie sue animis. sed super toti⁹ xp̄iane religionis vigilabat grege. ne vel sathane. vel p̄uerforū hoim p̄fidia. dolisq; labētes lupis pabulo fierent. Qd̄ si cuippiā p̄tigisset. luctu amarissimo. diuinā ip̄lorabat clementiā. vt ei⁹ p̄esto adesset p̄uersioni. Quos h̄o sua opa idustriaq; valebat erigere. nō mō non omittebat. vezetiā ad id faciendū nulla occasiōe ei poterat eē ebitudo. Dic cū Roma Gothorū irruptione. vt eis verbis vtar agētū sub rege Alarico. atq; impetu magne cladis euerſa esset. eiusq; euerſionē deorū falsoz mutorūq; cultores in xp̄ianā religionē referre conarent. solitoq; acerbi⁹ z auari⁹ deū verū blasphemarent. ipse exardescēs zelo dom⁹ dei aduersus eorū blasphemias. z errores. magnam preclarissimūq; illud volumen qd̄ de ciuitate dei inscriptum est in duos ac viginti consumatum libros q̄ accuratissime scripsit. P̄ octem pene totam ducebat insomnem. vt his defensionum causis. sanctarū litterarū explanationibus. diu⁹

hisq; implorandis vacaret muneribus. Quibus
sic erat inter. ut sepe numero ois sensus
expers videret. Quo plerumq; fiebat. ut cum
ab alijs vocaret in celestium raptus contemplatione sentiebat minime. Sic post sacro
sancti baptismatis lauacrum suum instituit
animam. ut non modo ea crimina. que morte in
ferunt. aliquando peccarent. sed nunquam otioso
verbo nunquam iuramento. nunquam menda
cio fuerit usus. **U**nica illa que etiam com
muni religiosorum licentia iuramenta sunt
vix potest. deo mihi testimonium sit. deo me adiu
uet. in deo iudicio loquar. et alia que imbu
cam paz meditare loquentium incidere so
lent. cura quadam incredibili. tanquam dura
pestem exhorrebat asserens euangelij do
cumentum magnopere fore seruandum.
que omnes in vnum admonemur. ut omnis
fimo noster sit. est. non non. ne iurandi
consuetudine impeierandi laberemur exe
cratione. **Q**uanta subinde nituerit ca
stitate eius fama. preclarissimumque nomen
testis est. que castitatis speculum. pudicitie
norma. omnis demum continentie exemplar
ab omnibus diceret. **Q**ua de re nullum bo
num opus sine castitate crebro dicebat.
sepe idubitateque assererat. quo pacto pl
placeat deo mugitus bouum. latratus ca
num cronitus porcorum. que deprecatio cle
ricorum luxuriantium. ideo ut omnis carnis
rebellionem tolleret cilicio. ieiunijs. fla
gellisq; asperrimis eam domitabat. **C**u
bilis molliciem. vestium ornatus. appa
ratus domus. colloquia et aspectus mu
lierum que maxime sunt incentiua libidis.
mirum modum odio habebat. **P**unc et
mulierum inspectoribus que sepe dicere soli
tus erat. **I**mpudicus oculus. impudici
cordis est huncius. **P**reclarissimo euan
gelizandi officio tam feruenter fungebatur.
ut non iniuria in dispensando verbo
dei. parem cum apostolis gratiam habuisse
se censeat. **T**anta faciendorum miraculorum
virtute etiam viuens claruit ut nullum mor
bi genus fuerit quod pijs precibus sanctisque me
ritis eius non fuerit sublatum. que cum ex
plicatu difficillima foret ea impresentia
rum pretereo. **Q**uid opus est verbis. profecto
singula eius facta ac gesta stupenda sunt
et non nisi vehementi spiritu sancti fuisse
se afflatu gesta censendum est. **U**num
tamen arbitror. que proculdubio cunctis veteris

ac noui testamenti viris sanctis preferendis
sit. copiosiorque dei gratiam suscepisse mini
me dubitandum. que cum sic partita diuina
munera sint. ut alij differendi. alij legedi
alij euangelizandi. alij orandi. alij scribendi.
alij regede reipublice. alij interpretandi ser
monis. alij sanandarum egritudinum. alij
effugandorum demonum. alij expugnande ter
rationis. alij item alio refulserint mune
re. **A**ugustinus hoc sic oibus his predictis
premonitusque fuit. tanquam oia faciebat egre
gie. ut nihil supra. **O**mnibus ea re **P**acedo
nius stupet. deumque in testem inuocat se ne
scium esse. quod in **A**ugustino magis mire
tur. an sacerdotij perfectionem. an philo
sophia dogmata. an historie plenam noti
ciam. an facundie iocunditatem. an rerum
modorumque varietatem. oia inquit sic pariter
complexus est. ut neque in vita sanctorum. ne
que in doctrina possit excellenter excogita
ri. **O**mnibus ea rem sanctus **P**rosper rex **A**ugu
stini mediator accuratissimus inquit. **D**e
patre per virginem filium suum cuncta crea
uit. et aliquo gradu perfectioris creaturas sin
gulas dotauit. **S**ed beatum **A**ugustinum
ad imaginem trinitatis creatum adeo subli
uauit. alta. scilicet intelligentia. memoria. lata.
voluntate inflammata. ut nullus excepto fi
lio dei iesu christo sibi nihilque fuerit similis inue
tus. **P**erinde diuus **O**ddo **C**olumensis
gentis princeps gloriosissimus. **Q**ui et **M**ar
tinus quintus **R**omane. pontificis. exiit. dum di
ue **P**onice corpus sanctissimum a tyberis
nis ostijs in urbem cum incredibili quadam
transferret celebritate ipsiusque nobis tanquam eius
nepotibus veris ac legitimis heredibus
condonaret. in tanti doctoris laudem preco
niis. ut per talem prolem. talem tantamque pa
rentem extolleret. hoc pacto intonuit. **Q**uic
quid enim simul omnes apostoli plantauerunt.
Quicquid apollo atque alij apostolorum sectato
res irrigarunt. hoc coronauit. hoc tetendit. hic
velut circumposito aggere materiam prebu
it. que ex deo feliciora ecclesia suscipet incre
menta. **S**ic itaque hunc virum celestem spiritus
sanctus sua repleuit gratia. ut non modo in om
nibus liberalibus artibus. sicut in superioribus
assertum fuit. **S**ed etiam in eminentissimo
theologie fonte. omnique bene agendarum re
rum virtute. preter deum preceptorem habue
rit neminem. **S**ic enim tepete sub ficu in alte
rum mutat est virum. ut quibus homo natura. vir

tute & gra angelus. vt diuo **Basilio** placuit merito fuerit iudicad⁹. Etenim tot tantisq; gratiaz munerib⁹ summ⁹ rez oim opi fer eu insigniuit. vt no mo oim virtutum forma & speculu extiterit in natura. sz toto orbe terraz vnicu esset. **Christiane** fidei iubar splendidissimu. q non mo terrenis in artub⁹ viuente. sed oib⁹ sacul⁹ sue mentis splendore tota refulgeret ecclia. Nam sue admirabilis sapie flume sic eam irrigauit. vt nullo vnq; tpe vel heresib⁹. vl in fidelitatis agitationib⁹. sicutatib⁹. aduersionibusq; poterat referri. qn ei⁹ sapientia posteris relicta. & virere et firmari. ac ppetuo stabili queat. **Tot** naq; egregia libroz edidit volumia. tot elegantissimas orones tot epistolaz genera. tot varios diuersaz rez tractatus coposuit. vt nihil optuz. nihil obscuruz. nihil abditum. nihil indiscussum. nihil qd vel ad defensionem. vel ad gubernationem. vel ad augmentu. vel ad fidei glam spectet. intactuz reliquit. **Hinc** **Volusian⁹** legi dei deesse. vt quicqd **Augustinu** pringerit ignorasse. **Hinc** **Possidonius** cecinit **Augustine** tonas diuine flamine vbi. **Pentit⁹** qui te totu legisse fateat. aut tua qs lector noscere cuncta pot. **Naq;** volumib⁹ nulle **Augustine** refulges. **Testant⁹** libri qd liquor ipe tui. quib⁹ multoz placeant documenta libroz. **Si** **Augustin⁹** adest suffic ipse tibi. **Neq;** p mille sic numez pscriptu intelligam⁹. qn longe plura ediderat volumina. **Sed** eu quenda indefinite multitudinis modu. sicut p ea q ad **Paulinu** idem **Possidoni⁹** scripsit aptissime pstat in sinuare voluisse. **Nempe** qdaz in eplastic inqt. **Si** a me petis qt libroz volumia diuersis psonaz statib⁹ p n⁹ **Aureli⁹** **Augustin⁹** gratiose pscripterit. nil aliud tibi ridere cu ceteris audeo. nisi q ascendit super cherubin. & volauit sup pennas ventoru. cuius e intellect⁹ magnitudinē. latitudinē. pfunditatemq; si scire desideras. ausculta. obsecro te. paulisper. **Fert⁹**. n. q **Marcus Terrentius Varro** apud latinos innumerabiles libros pposuit. apud grecos **Calcidorus** mir⁹ attollit laudib⁹. **De** nostris etiā **Ougine** sex milia libros legit scripsisse. hoz aut oim studiu **Augustin⁹** scia & ingenio vicit. **Naq;** tanta dictado puatim. rata in ecclesijs. diuersisq;

locis disputando conscripsit. vt vix cuiq; studiosoz non dicā scribere. sed nec ea legere posse occurrat. **Pentit⁹** ergo qui se totu **Augustinum** legisse fateat. **At** quide si **Varronē** si **Calcidoz**. **Ougine**. & oēs cuiuscūq; secte philosophos. atq; ois facultatis doctores. siue gentiles. siue fideles supauerit. non ulla dūtarat sed plures ser milib⁹ abudasse volumibus astruamus. necesse est cui sententie no tam mea inheret opinio. q **Isidori**. **Ogonis**. **Vincen⁹**. **Bernardi**. aliozq; plurimoz assentit auctoritas. in quoz quidem voluminu editionibus hec pfecto stupenda. atq; vltro & citro admiranda sunt. q in ois. ope alio vsus stilo fuerit. q nulla in tot tantozq; voluminu copia inueniat repu gnāta q sic adungue emēdatissima cuncta reliquerit. vt nihil vel addendum sit. vel minuendū. in quoz emendatione librum. quem de ptractationib⁹ inscripsit. sua in senectute coposuit. quibus quidem superne ineffabilisq; sapientie effusio. soliditas tenacitasq; memorie. deniq; mentis eius celeritas comprobatur. que in nullo quouis alio doctore. vt nemine excipiam vnq; fuere. **Quid** igit plurib⁹ moroz. nullū satis mihi temp⁹. nulla dicēdi vbertas. nlla deniq; mētis acies ad enarranda. excogitanda. explicandaq; fideliter. ac sancte ab eo gesta satis esset. ne tamē longior fiam. & ad ipsos cōmentarios festinem. orationem claudaz. **Post** itaq; innumera eius opa. post admirabilem. ac penit⁹ in explicabile sanctimoniam. defensionē. sublimationēq; fidei. a saluatoris ortu. anno quadringētesimo trigesimo sexto. pontificat⁹ **Sixti** tertij. anno secundo **Theodosij** minoris imperij vnde iugesimo. presulatus ei⁹ anno qdragesimo mo. oisq; eius etat⁹ sexto & septuagesimo **Iuxta** **Eusebij** **Possidoni⁹** supputationem **Vandaloz** exercitu omnē **Affricam** imantissime deuastante. sexui. etati professioni. dignitatiq; nulli pcente. pre ceteris **Augustin⁹** sue senectutis dies amarissimos. lugubresq; duceret. **Cū** enim alios hostili nece extigui. alios effugari. alios pre tormētoz acerbitate a fide ppostotare. **Ecclesias** itē sacerdotibus ministrisq; destitui virgines & optimos quoscūq; continentis dissipari. corporis animiq; inter

Y

436

de vromidat

b

gritatem in omnibus pene deficere. op-
pida demolliri. deuastari vrbes. sacra dei
templa igne cremari. hymnos. laudes. sa-
cramentaq; omnia ab omnib; fere preter
missa videret. tantam ecclesie iacturā. tā-
q; deplorandum excidiū equo animo fer-
re non potens. tensis in celum palmis lu-
ctu singultu. omniq; doloris acerbitate
maceratus. corpore. menteq; prostratus.
Floctes diesq; ore z corde humillias of-
ferens preces dei exorabat maiestātē. ei-
q; implorabat clementiā. vt hec tanta ex-
tingueret mala. aut eius fidelib; constan-
tiam patiētiāq; in ea pressura. iacturaq;
largiretur. aut ipsum de hac lugubri vita
salte subuperet. z de tertio se exaudien-
dum reuelatum est ei. quo factum fuit. vt
tertio obsidionis mense agitari febribus
ceperit. qui opratum efflagitatūq; votuz
de primo conferendum agnosces omni-
bus eiectis curis. septem psalmos dauid
quos penitenciales nos appellamus. q̄s
ipse primus se legit. vberime flēdo eos
sepissime relegabat **F**rateres canonicosq;
in vnū congregatos solabatur. sancta sa-
luberrimaq; documenta eos docebat. et
muro q̄dam suasu in sancte religiōis pro-
posito confortare desinebat nūq;. **T**em-
poraliū terrestriūq; rerum testamentum
nullū fecit. qz vnde faceret xpi pauper ha-
bebat minime. imensū tñ thesauri sapien-
tie sue bibliotecam per totum. s. orbem ef-
fundendam reliquit. **I**taq; susceptis fi-
dei sacramentis. ore mēteq; humiliē deū
laudās. decima egritudinis die. quinto
kalendas septembris. angeloz comitan-
te caterua. pia sancta q; anima illa corpo-
ris soluta domicilio. ad suū redijt creato-
rem **A**men.

Explicit vita sancti Augustini epi.

Barbarice gentis dec; Augustine phēne
Horrida quē nobis aphyrica terra tulit
Qui scripturaz p̄fers archana sacrarū
Eloquijs reserans abdita cuncta tuis
Doctor ingenuaq; oī cultissim; arte
Et studio prestans. ingenioq; nitens
Quē nihil obscurū latuit. s; z oīa clarent
Atq; hūana sil' dogmata z alma parēt
Cui; z instrumur docturus atz mōdemur

Explis pbitas cuius in orbe micat
Illia libroz pre pater alme legunt
Editaq; promūt quicquid vbiq; latet
Sis fautor oib; pi; o scitissime presul
Atq; deo tuas offer ad alta preces

Incipit cōmendatio regule eiusdem.

Saris quoad
potuin; breuiter vitā ge-
staq; diui Augustini per-
stringimus. quatenus ad
venerandū eius celsitudinez redderemur
seruientiores. magnificaremūq; interpre-
tandum opus. qm̄ ex tāto est doctore p-
fectum. **H**unc autem. vt tanti operis nō
modo lectores. vextetiam attentissimi si-
mus obseruatores. de ei; prestantia q̄p-
piam reseramus. **N**empe ex omnibus re-
gulis. sub quibus viri religiosi in dei mi-
litant ecclesia. ea que a precellētissimo do-
ctore Augustino cōdita est. proculdubio
primatum tenet. tum ob ipsius instituen-
tis excellentiam. **N**āq; regularum condi-
torum aliqui cathalago minime ascribū-
tur sanctoz. **A**liqui z si ascripti sint sapi-
entia non polluerunt. **A**liqui z si sancti-
monia z ingenio valuerint. non tñ ma-
gne extiterunt auctoritatis. **C**onstat au-
tem nonnūq; plus ad salutare sententi-
as proferendas. sanctitatē valere q̄ sapi-
entiam. **I**nterdum autem econtra quo-
niam simplicitas ipsa q̄q; sancta sit. si ta-
men per sapientiam non dirigatur min;
vtilē. minusq; laudabile profert iudiciū;
Si autem z sanctitate. z sapientia quis
valeat auctoritatis ho expers sit. in con-
dendis instruendisq; preceptis haud est
facile recipiendus. **T**ria igitur hec. vt
pote sanctitas. sapientia. z auctoritas cō-
ferunt institutis dignitatem. quibus q̄tū
doctorum princeps Aurelius Augusti-
nus claruerit. efficac ab vniuersis natio-
nibus redditur testimonium. **E**t enī ipm̄
omnis humane. diuineq; sapientie splen-
dorem maximū. **I**psum sanctitatis specu-
lum. **I**psum z pontificij merito refulsis-
se dignitate. omnis orientalis z occiden-
talis testatur ecclesia. **T**um ob exempla-
ris prestantiam. omne quidem opificiū;

a sui ratione recipit dignitates. Vincit
 ut dei opera perfectissima comprobent.
 quoniam per infallibiles eternasque ratio-
 nes in letante sui mente existetes uniuersa
 produxit. At vero plerique omnes ex san-
 ctorum patrum. cenobitarum. videlicet aut
 anachoretarum institutis. eorum regulas
 compilarunt. Augustinus autem ad ex-
 emplar vite apostolice. quam infallibilis
 dei instituit sapientia. suam condidit ec-
 clesia testante. que de ipso loquens ita ce-
 cinit. Et cepit viuere secundum regulam sub san-
 ctis apostolis constitutam. quod et ipse in
 plerisque suis astruxit sententijs. in quibus
 se proficitur apostolica vita viuere velle.
 Sed quanto sacer ille apostolorum sena-
 tus prestantior extitit beatorum patrum
 collegio. tanto apostolica vita illorum est
 institutis excellentior. quo nimirum fit. ut
 diuini Augustini regula illius gerens ima-
 gines. ceteris prestat. necesse est. Cum ob
 eius magnam vetustatem omnibus enim
 rebus diuturnitas ipsa magnum prestat
 laudandi officium. Quod maxime in scri-
 pturis propter diuturnum magnorum vi-
 rorum verificatur examen. in quo si abs-
 que calumnia pertransierint. nemo illas de-
 inceps audebit inficiari. Sed cum san-
 ctissimi Augustini doctoris regula. non
 solum modernas. verum etiam diuini Be-
 nedicti. et aliorum quorumcumque quibus ec-
 clesia vtitur latinorum annis multi regu-
 las precesserit. per totaque illustrium viro-
 rum et conciliorum transierit iudicia. Quis le-
 uiter oppugnare audebit. Quis etiam ob eam
 rem ceteris eam prestantiorem esse nega-
 bit. Cum ob ipsius regule argumentum.
 Porro alie omnes magis circa corpora-
 les obseruantias. ieiuniorum disciplina-
 rum. vigiliarum. multarumque angariarum
 onera imponentes. Parentes autem no-
 stri sanctissimi canones erga spirituales
 ceu dei proximique dilectionem cordium
 unitatem. beatorum morum concordiam
 pietatis officia. et cetera huiusmodi. qui-
 bus totum est opus refertum magis ver-
 santur monumenta. At quidem sicut spi-
 ritus corpori. et lex spiritualis legi preua-
 let carnali. ita spiritualia exercitia corpo-
 ralibus prestant oportet ac perinde regu-
 la earum moderatius prestantior sit. opus
 est. Cum denique ob eius preceptorum mo-

deramen. Namque alie nimis onerose. alie
 nimis leues sunt. Altero deprementur. al-
 tero licenter professores vagantur. Glo-
 riosissimi autem Augustini regula ea per-
 fecto in suis preceptis vtitur mediocrita-
 te. ut nec austeritas ipsa. nec leuitas ma-
 datorum inuitiosum labatur extremum.
 sed utique omnis eius preceptio in eo con-
 sistit medio in quo virtus omnis iure ma-
 nere dignoscitur.

Sancti hinc notati

Andreas	Yoniam
Ambrosius	Decadatus
Anthonius	Thyppius
Ampharantius	Nebridius
Victorinus	Pontianus
St. Augustinus	Horatius et Modinus
Isidorus	St. Simplicianus
Anastasio	Fabianus
Genarius	Nicolaus
Crullus	Stephanus
Deotychus	Isaac
Dioscorus	Pantenus
Jacobus	Vitalis
St. Valentinus episcopus	Intercidius